

POEZIJA**Uroš Zupan***Konec tisočletja***Konec tisočletja**

Sami smo tukaj. V tišini se učimo
krotiti naš ego, toda ekstremi nikoli
ne podpišejo premirja. Dolgo smo potovali
na ta kraj. Pot se je sproti vrisovala v
zemljevid. A še vedno ne vemo, kje smo.

Preden smo se rodili, so nas skozi generacije
prenašali v spominu, nas z mlekom naučili
hraniti kačo, ki nam počiva na prsih
in nas nenehno skuša.

Naša samozavest domuje v jeziku.
Vedno je na robu preživetja, vedno
na robu izginotja. Na različne ravnine
se steka in od tam upravlja naša življenja.

Obnavlja se, če angel predre opno samote
ali pa če se poveča rana, ki smo jo dobili
v dar kot materino znamenje, ki je nevidno,
kot je nevidno tisto, kar pridela, nerazpoznavno,
kot veličina pri nekaterih izmed nas.

Tudi ko spimo, metulj frfota s krili
in v drugem časovnem pasu
povzroča premikanje zemeljskih skladov.

Kar srečujemo, je novo le v pazljivem
aranžmaju okolice, spektaklu, ki je,
si mislimo, uprizorjen nam na čast.
Toda darilo, s katerim bomo skušali
zapeljati tujca, je v resnici že leta
enako.

Noben ventil na zračni napeljavi
preteklosti ni popolnoma zaprt.
Smejalni in strupeni plin
izmenično polnita naše žile.

Vonj spomina, edini zanesljivi
dokaz za obstoj nevidnega,
se doliva v duše kot bencin,
ko se, vsak trenutek znova,
kot poskusni kunci stiskamo
v laboratoriju, ki ga temna plima
vrezuje v oknice naših pričakovanj.

Slepili bi se, če bi trdili,
da ne hrepenimo po moči.
Ko se izgubi vsaka sled za njo,
nas obišče kača. Sama od sebe
pride ali pa jo temna sila v nas
nevede zbudi.

Tudi ko najbolj trpimo,
svojih življenj ne bi zamenjali
za življenja drugih.

A mogoče si le lažemo,
 ko upamo, da se bo domet našega
 duha podaljševal v nedogled.

Zrak se redči in radostni kriki šibijo.
 Mogoče bodo naše molitve kdaj uslišane.

Gospoda čutimo, čeprav si ga ne znamo
 natančno predstavljati. A če bi zamižali
 in se z roko dotikali mnogih obrazov,
 bi ga zagotovo prepoznali.

Dvomim, da bi lahko kdo izmed nas
 stopil skozi Vrata Postave
 in se od tam vrnil nespremenjen.

Da nas ne bi prehitro pogoltnila, se maščujemo.
 Vse, kar se zgodi, shranimo v božji spomin.
 Ta potem to spreminja v glasbo sfer,
 ki se širi od povsod in nikoli ne konča.

Smrt je takrat razbremenjena,
 rešena svoje odgovornosti.
 Luč duha se nataka v posode,
 ki jih bo razbila svetloba.

Vsak nov dan, ki nam je podarjen,
 je kot porod, potovanje od srca proti svetu.

In velik val neprenehoma raste v naši
 razburkani notranjosti, ko hkrati hodimo,
 po tej obliki časa in prostora, in drugi,
 tisti bolj pomilovani in varovani od Boga,
 iz katere smo bili, ne po lastni krivdi, izgnani.

Načrt za poezijo ob koncu tisočletja

Jezik se slabo počuti v že narejenih metafizičnih sistemih. Ker je hitrejši, se ne more prilagajati gibanju filozofske misli ali pa se ravnati po načelih kvantne mehanike. Okorišča se z njima le kot z orodjem, odsevom iz vzporedne ravnine, ki ga, da se ne bi ranil, preseje in zapusti. Kajti če hoče doseči visoke lege in oddaljene registre, mora izločiti vse strupe, se znebiti vsake odvečne teže. Bližanje luči je vedno bližanje neznosni lahкости samote. V njen koncentrični krog vstopa tisti, ki sta mu odvezo dala dva ognja, ogenj iztekajočega se tisočletja in ogenj, ki ga zaneti čudež rojstva, presekanje gordijskega vozla jezika. Ni človeka, ki bi ga poezija pripustila v dar spočetja, ga v fazah svojega začetnega premikanja potegnila v prazno polje, razen tistega, ki piše. To je čas potovanja onkraj stvarjenja, ki spusti vase le še dihanje oznanjenja in angela. Ogromni temni skladi se premeščajo v snu in izklicne cene, na dražbi mrtvih duš, začno vrtočlavo naraščati. Popolna oblika je seštevek vseh znanih in neznanih razdalj med človeškimi srci in v vesolju, ki jih Gospodova milina razdeli na enake dele. Vsebina, vsa ljubezen, prestrežena v kelih, ki ga išče jezik. In načrt je izpolnjen, ko za Imenom ne stoji več Jaz. In pesem ne čaka na čudež, ker se je v procesu ta že zgodil. Ne bedi ob mrtvem, ampak ob nerojenem, da bi se potopila v molitev in izplavala iz nje. Kot žetev tišine.